

Sygn. akt *XVI Cz 1062/15*

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XVI Wydział Cywilny – Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Strugała

Sędziowie: SO Anna Daniszewska (spr.)

SO Sylwia Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2015 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko J. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego(...)

z dnia 2 kwietnia 2015 r. sygn. akt I C 1305/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSO Anna Daniszewska SSO Anna Strugała SSO Sylwia Kamińska

Sygn. akt *XVI Cz 1062/15*

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Gdańsk (...) odrzucił apelację pozwanego J. K. od wyroku z dnia 25 listopada 2014 r.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że zarządzeniem z dnia 2 lutego 2015 r. pozwany został zobowiązany do uiszczenia opłaty sądowej od apelacji w wysokości 1.073 zł i podpisania apelacji w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji.

Sąd Rejonowy zważył, że przesyłkę uznano za doręczoną w dniu 5 marca 2015 r. na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. Zdaniem Sądu Rejonowego, pozwany nie uzupełnił w terminie braków formalnych apelacji.

Sąd Rejonowy podniósł, że zgodnie z art. 370 k.p.c. sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu, nieopłaconą lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Z uwagi na to, że pozwany w terminie nie usunął braku fiskalnego apelacji, Sąd Rejonowy odrzucił apelację.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł pozwany.

Skarżący podniósł, że nie otrzymał wezwania do uzupełnienia braków apelacji, w lutym 2015 r. nie była mu doręczana, czy też awizowana jakakolwiek przesyłka z Sądu, nie otrzymał od doręczyciela również powtórnego zawiadomienia o konieczności odbioru tego rodzaju przesyłki. Skarżący wskazał, że po otrzymaniu postanowienia w przedmiocie odrzucenia apelacji podjął próbę wyjaśnienia przyczyn niedoręczenia mu przesyłki przez doręczyciela, jednakże bez numeru nadawczego nie uzyskał żadnych informacji w tym przedmiocie.

Zdaniem skarżącego, doszło do naruszenia art. 139 § 1 k.p.c., bowiem przesyłka nie została prawidłowo awizowana i nie było podstawy do pozostawienia przesyłki, zawierającej wezwanie do uzupełnienia braków apelacji, w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

Skarżący zarzucił ponadto, że zawiadomienia o przesyłce sporządzone przez InPost zawierają niewłaściwe pouczenia o terminie, w którym przesyłka powinna być odebrana, bowiem wskazuje się w nich, że powinno to nastąpić w terminie 14 dni od dnia pierwszego zawiadomienia o przesyłce.

Skarżący w zażaleniu zawarł jednocześnie wnioski o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji i wniósł ponownie apelację.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż w przypadku nie wykonania przez stronę zarządzenia wzywającego do usunięcia braków formalnych i w konsekwencji odrzucenia środka zaskarżenia, w tym apelacji, rozpoznając zażalenie na postanowienie o odrzuceniu tego środka zaskarżenia sąd odwoławczy bada w pierwszej kolejności, czy zarządzenie wzywające do uzupełnienia braków formalnych było uzasadnione. Konsekwencją uznania jego bezzasadności jest uchylenie postanowienia o odrzuceniu środka zaskarżenia. Dopiero w przypadku uznania zasadności zarządzenia o wezwaniu strony do uzupełnienia braków formalnych środka zaskarżenia, sąd odwoławczy bada, czy zarządzenie to zostało przez stronę należycie wykonane.

W realiach niniejszej sprawy, wezwanie do uzupełnienia braków formalnych apelacji było uzasadnione.

Zgodnie z art. 368 § 1, k.p.c. apelacja powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, w tym w szczególności w zakresie podpisu (art. 126 § 1 pkt 4 k.p.c.), a ponadto powinna zawierać elementy wymienione w punktach 1) - 5) cytowanego przepisu. Do takich warunków należy m. in., zgodnie z art. 126² k.p.c. i art. 3 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uiszczenie opłaty od apelacji.

Jak wynika z akt sprawy, skarżący składając apelację, nie podpisał jej oraz nie uiścił od niej opłaty. W związku z powyższym, zobowiązanie do uzupełnienia braków apelacji przez jej podpisanie i opłacenie było zasadne.

Jako oczywistą omyłkę Sądu Rejonowego należy potraktować stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że wyłącznie brak uiszczenia opłaty stanowił podstawę odrzucenia apelacji. Pozwany został wezwany bowiem także do podpisania apelacji. W ocenie Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy podstawę odrzucenia apelacji stanowił zatem również brak podpisu pozwanego, co również jest niezbędnym wymogiem formalnym.

Zgodnie z art. 139 § 1 k.p.c., w razie gdy doręczenie właściwe okazało się niemożliwe, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób – w urzędzie właściwej gminy, umieszczając

zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć. Datą doręczenia jest data, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma we właściwym urzędzie pocztowym, jeżeli adresat nie zgłosił się po odbiór. Jak wynika z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym przewidziane w art. 139 § 1 k.p.c. zawiadomienie dla adresata o pozostawieniu przesyłki sporządza doręczający, wskazując w nim placówkę pocztową operatora lub urząd gminy, z którego przesyłkę należy odebrać, w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia; zawiadomienie pozostawia w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej.

Przenosząc powyższe na grunt analizowanej sprawy wskazać należy, iż z adnotacji zamieszczonych na kopercie przesyłki zawierającej zobowiązanie do uzupełnienia braków formalnych apelacji wynika, iż przesyłka była awizowana. Mając jednak na względzie zarzut zażalenia, w którym skarżący podnosi, że nie otrzymał informacji (awiza) o nadejściu przesyłki, niezbędne jest podjęcie czynności zmierzających do wyjaśnienia tej wątpliwości. Jednocześnie podkreślić należy, że ramy postępowania zażaleniowego nie pozwalają na zbadanie w toku postępowania przed sądem odwoławczym zarzutu skarżącego co do niedoręczenia mu zawiadomienia o przesyłce zawierającej wezwanie do uzupełniania braków apelacji.

Dlatego też zachodzi konieczność uchylecia zaskarżonego postanowienia, bowiem przedwcześnie jest twierdzić, że skarżący został skutecznie wezwany do usunięcia braków apelacji.

Obecnie rzeczą Sądu Rejonowego będzie ustalenie, czy przesyłka zawierająca wezwanie do usunięcia braków apelacji została prawidłowo awizowana i w zależności od poczynionych ustaleń, rozważenie, czy zachodzi konieczność ponownego wzywania skarżącego do uzupełnienia braków formalnych apelacji i ewentualnie prawidłowe wezwanie do usunięcia tych braków.

Odnosząc się natomiast do wniosku skarżącego o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji wyjaśnić należy, iż jego zasadność nie podlega badaniu w toku rozpoznania zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji. Sytuacje wskazujące na to, że strona uchybiła terminowi bez swojej winy mogą stać się przyczyną przywrócenia terminu do dokonania określonej czynności procesowej. Należy bowiem podkreślić, iż w przypadku uchybienia terminu bez winy strony, stronie przysługuje wniosek o jego przywrócenie, a nie zażalenie stanowiące środek zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2007 r., IV CZ 80/07, LEX nr 511991). Wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej oraz środek odwoławczy (zażalenie) na odrzucenie pisma procesowego z powodu uchybienia terminu dokonania czynności – wyłączają się wzajemnie. Jeżeli bowiem strona twierdzi, że dokonała czynności w terminie, a sąd błędnie uznał, iż uchybiła terminowi, to powinna wnieść zażalenie. Wniosek o przywrócenie uchybionego terminu jest natomiast aktualny wtedy, gdy strona nie neguje uchybienia terminowi i wskazuje przyczyny usprawiedliwiające to uchybienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2002 r., I CZ 120/02, LEX nr 74409).

Należy przy tym zaznaczyć, iż termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu nie rozpoczyna biegu przed momentem, w którym strona się dowie, że w ogóle uchybiła terminowi. Gdy strona twierdzi, że nie uchybiła terminowi do wniesienia środka prawnego i zaskarża postanowienie odrzucające ten środek (tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie) – to termin przewidziany w art. 169 § 1 k.p.c. biegnie dla niej dopiero od chwili doręczenia postanowienia sądu odwoławczego oddalającego zażalenie, wydanego na posiedzeniu niejawnym, bo wówczas dopiero dowiedziała się o uchybieniu terminowi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 września 1993 r., II CRN 83/93, LEX nr 293287; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1966 r., II CR 34/66, LEX nr 5971; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 1957 r., II CZ 123/57, NP. z 1958 r., nr 3, s. 116).

Na obecnym etapie postępowania, wobec niemożności przesądzenia przez Sąd Okręgowy, czy doręczenie skarżącemu wezwania do uzupełnienia braków formalnych apelacji nastąpiło w prawidłowy sposób i czy w konsekwencji zaczął

biec termin do uzupełnienia tychże braków, zasadność wniosku o przywrócenie terminu do uzupełniania nie może zostać poddana ocenie Sądu.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.